

Građanska Udobnost

Retka je prilika da se arhitekta ovakvog formata kao što je Mustafa Musić d.i.a. prihvati jednog ovakvog zadatka, preuređenja stana u zgradi koju je projektovao drugi autor. Zašto to kažem? Redovni čitaoci našeg časopisa imali su već priliku da se upoznaju sa porodičnom kućom koju je ovaj arhitekta projektovao i za koju je dobio nagradu na jednom Salonu arhitekture. Ima i onih koji se sećaju čuvene grupe MEĆ iz vremena takozvane ''papirne'' arhitekture, kao i onih koji se sećaju njegovog teniskog kluba ili enterijera ''XL'' itd. A on je poznat i kao arhitekta koji duboko promišlja svoj profesionalni stav i zalazi u sve lavirinte profesije kojom se bavi. Svi pravi autori u toj profesiji promišljaju enterijer još dok projektuju objekat jer oni jedan iz drugog proizilaze i nerazdvojivi su deo celine! Intervencije drugačije provenijencije su pitanje komercijalnih poduhvata koji se najčešće daleko od onoga što je suština profesije jednog arhitekta.

Tema je bila unutrašnje uređenje jednog, kako ovaj autor inače ne voli da se kaže, ''salonskog'' stana, na kome je već prethodno bilo intervenisano na napred neveden, za njega, neprihvatljiv način. Pa je prvo, što je sebi dao u zadatak, bilo da vrati izvorne vrednosti tog tipa stanovanja. A to je građanska udobnost! Druga stvar, na koju je rešio da stavi akcenat jeste: da toj građanskoj udobnosti, sa početka dvadesetog veka u nas, doda savremene elemente koji je naglašavaju i koji je u sebi nose.

Vratio je vrata između sobe za spavanje i intimnog dnevnog boravka. Jer, zamislite kako bi to bilo kada bi domaćin iz sobe za spavanje morao da ulazi u intimni dnevni boravak preko primaće sobe ili da se u nju vraća istim putem. Pogotovo što u stanu živi samo jedna osoba. Takav komfor je pitanje te građanske udobnosti.

Šta je ono što je autor dodao a što je novo ali na toj liniji. Kuhinja je stambena, prostrana i komforna i spojena sa trpezarijskom delom. Kuhinja- laboratorija.

Kupatilo je povećano i savremeno zamišljeno sa prostorom za odlaganje garderobe i ulazom iz sobe za spavanje. Jer odmah uz ulaz postoji toalet. Primaća soba je ostavljena da bude razvodnik komunikacija, ali su sve one koje su suvišne ukinute. Gradnja u starim jezgrima gradova uvek podrazumeva jednu prostoriju koja je trapeznog oblika a to je u ovom slučaju spavaća soba. To je autor anulirao plakarima različitih dubina iza uzglavlja kreveta.

U oblikovnom delu on je intervenisao gipsanim frizom ispod tavanice kao aluzijom na ono vreme kada je objekat nastao. A onda?! Onda je posegao

za savremenim oblikovnim elementima koji su mogli da građansku udobnost tumače na svremeniji način. Malo ulazno predsoblje je obložio tapetama sa sivo-crnom grafikom i dopunio brojnim svetiljkama. Gerit Ritveld stožer grupe De Sijl, avangarda na prelomu devetnaestog i dvadesetog veka, kao neko ko povezuje sve što će se u ovom prostoru naći, zastupljen je foteljama Utreht u ''primačkoj sobi''. Slede providna stolica Filipa Starka Louis Ghost, stolice Čarlsa Imsa u kuhinji i lusteri u istoj prostoriji Romeo Moon Filipa Starka. Luster u primačkoj sobi je Bolero Vetri d`Arte Murano opet kao i Ritveldove fotelje povezuju dve epohe iz različitih stoleća.

Ostali nameštaj je projektovao u svom ateljeu arhitekta Musić kako bi što bolje sklopio u celinu različite elemente enterijera koje treba da tvore građansku udobnost jednog ovakvog prostora i vremena. To se obično ne isplati, ali tako rade autori ovog formata.

Polica u intimnoj dnevnoj sobi, sekreter u spavačkoj i komode svojom bojom i odabirom vrste furnira daju potrebnu ''težinu'' sveukupnom utisku, dok ga ogledalo na plafonu u primačkoj i fotografija na zidu spavaće sobe uzdižu i čine lepršavijim. Tako je uspostavljena ravnoteža čini se nespojivih elemenata i na prvi pogled različitih duha vremena. To samo znalci mogu. Jer, ovi drugi odmah skliznu u kič!

Ali to kao da je ''usud'' celokupne karijere arhitekta Mustafe Musića kojim on pouzdano krmari kroz uzburkane vode arhitektonske scene!

arh. Milica Radosavljević